

מפתיה והולכתיה המדבר, ולבתר אפתח לון
חמשין תרעין דחירו, דאינון חמשין תרעין
דרחמי, מסטרא דאברהם אביהון. והאי איהו
ונתן לאבי הנערה חמשים כסף, וכסף מדרגא
דחסד, דרגא דאברהם.

דבמפקנו דמצרים, חמשין תרעין דחירו
אפתח לון, מסטרא דדינא
דשמאלא, דאיהו אדני, דתמן (בראשית טו) דן
אנכי. קדם דינא דן אנכי, ולבתר נפקו. אבל
בפורקנא בתרייתא, (ישעיה נד) וברחמים גדולים,
מסטרא דאברהם, וגדולה דרגא דאברהם,
דבינה, תמן איהי יד הגדולה, תמן איהי נ'
כסף. ולבתר לא יוכל שלחה בגלותא כל
ימיו, בגין דלו תהיה לאשה, כמה דאתמר
(הושע ב) וארשתיך לי לעולם. וקרא אחרינא,
(ישעיה נד) כי בועליך עושיך יי' צבאות שמו.
(ישעיה סב) לא יאמר לך עוד עזובה. דאף על גב
דשכינתא איהי בגלותא, קדשא ברין הוא לא
זו מנה.

פקודא בתר דא, לישא אנוסתו. דודאי אנוסה
אית מתרין סטריין, אנוסה ברחימו
דיליה לגבה, ואיהי לא רחימת ליה. ואית
אנוסה דרחימת איהי ליה, ודחילת לאזדווגא
עמיה בלא קדושין וברכה, ואיהי לא בעאת
אם היא הדיוטא לגביה, ולו תהיה לאשה.
בסתרי תורה, אית לן להמשיל משל,
נשמתא אית דאיהי מטרוניתא.
ונשמתא אית, דאיהי אמה. פגון (שמות כא) וכי
ימכור איש את בתו לאמה. ונשמתא אית,
דאיהי שפחה הדיוטא דבר נש. אוף הכי,
אית דאיהו עבד שפחה לגבי נשמתא.
ולזמנין נשמתא אזלא ברזא דגלגולא, הדא
הוא דכתיב, (בראשית ח) ולא מצאה היונה מנוח

והולכתיה המדבר. ואחר כך
פתח להם חמשים שערי חרות,
שהם חמשים שערי רחמים מצד
של אברהם אביהם. וזהו ונתן
לאבי הנערה חמשים כסף, וכסף
מדרגת החסד, דרגת אברהם.
שביציאת מצרים פתח להם
חמשים שערי חרות מצד דין
השמאל, שהוא אדני, ששם דן
אנכי. קדם דין - (בראשית טו) דן
אנכי, ואחר כך יצאו. אבל
בגאלה האחרונה, (ישעיה נד)
וברחמים גדולים, מצד אברהם,
וגאלה דרגה של אברהם.
שבינה, שם היא היד הגדולה,
שם היא חמשים כסף. ואחר כך
לא יוכל שלחה בגלות כל ימיו,
משום שלו תהיה לאשה, כמו
שנאמר (הושע ב) וארשתיך לי
לעולם. וכתוב אחר, (ישעיה נד) כי
בעליך עשיך ה' צבאות שמו.
(שם סב) לא יאמר לך עוד עזובה.
שאף על גב ששכינה בגלות,
הקדוש ברנך הוא לא זו ממנה.
מצוה אחר זו, לשא אנוסתו.
שודי אנוסה יש משני צדדים:
אנוסה באהבתו אליה, והיא לא
אוהבת אותו. ויש אנוסה שהיא
אוהבת אותו, ופוחדת להודג
עמו בלי קדושין וברכה, והיא
לא רוצה אם היא פשוטה אליו,
ולו תהיה לאשה.

בסתרי תורה יש לנו להמשיל
משל. יש נשמה שהיא מלכה,
ויש נשמה שהיא אמה, כמו
(שמות כא) וכי ימכר איש את בתו
לאמה. ויש נשמה שהיא שפחה
פשוטה של האדם. גם כך, יש
שהוא עבד שפחה אל הנשמה,
ולפעמים הנשמה הולכת בסוד
הגלגול, זהו שכתוב (בראשית ח)
ולא מצאה היונה מנוח לכף
רגלה. ויצר הרע ורדף אחריה
להכנס בגוף, שהיא שפחה ליצר